

Mfv.I.10.546/2013/6.

A Kúria a dr. Elter Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Berta Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságnál 2.M.388/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.021/2013/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. szeptember 3. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.021/2013/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 15.000 (tizenötezer) forint és 4.500 (négyezer-öttszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 182.400 (egyszáznyolcvankettőezer-négyyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes által közölt rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.388/2011/42. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes 2011. június 1-jén kelt rendkívüli felmondása jogellenes. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt illetménykülönbözet, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés és kárátalány megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Marasztalta az alperest a felperes javára perköltségben, az állam javára kereseti illetékben.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes a felperesnek a 2001. szeptember 4-étől kézimunka oktató munkakörben fennálló munkaviszonyát 2011. június 1-jén kelt rendkívüli felmondással megszüntette. Az intézkedés indokolása szerint a felperes ügyészségi bejelentéssel élt a munkáltatóval szemben. Ebben valótlán kijelentéseket tett, és ezzel a munkáltató jóhírnevét sértette és rossz színben tüntette fel.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperes és a munkatársai 2010. augusztus 17-én törvényességi kérelmet terjesztettek elő az Sz. Városi Ügyészségen. A vizsgálat eredményéről az ügyészség 2011. március 7-én kelt levélben tájékoztatta a kezdeményezők közül T.Gy.-t. A vizsgálati anyagot a W. Sz. részére az ügyészség megküldte, amelyet továbbítottak 2010. (helyesen 2011.) május 10-én fax-küldeményként az alperesnek.

Az alperesi intézmény vezetősége 2011. május 13-án megtartott ülésen felhatalmazta az intézményvezetőt, hogy a Tanári Konferencia jegyzőkönyvben foglalt döntései alapján szükségessé váló munkajogi ügyekben eljárjon.

2011. május 13-án a Tanári Konferencia az Önigazgatási Konferencia hatáskörébe utalta, hogy a felperes munkaviszonyával kapcsolatban felmerülő kérdésekben vizsgálódjon, a szükséges lépéseket tegye, valamint döntsön abban a kérdésben, hogy a munkaviszonyt megszünteti-e és milyen módon.

Az Önigazgatási Konferencia a 2011. május 19-ei jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a felperest „június 1-jén hívjuk be, és bizonyosodjunk meg róla, hogy ő is a bejelentő volt-e. Amennyiben igen, akkor a fennálló munkaviszonyt a továbbiakban nem kívánjuk megtartani, azt rendkívüli felmondással is vállaljuk megszüntetni”. 2011. június 1-jén a munkáltatói jogkört gyakorló Gy.ZS. intézményvezető és két munkavállaló mint tanú meghallgatást tartottak. A kérdések között az nem szerepelt, hogy a felperes aláírta-e az ügyészségi bejelentést, tartalmazza viszont, hogy a munkáltató tudomására jutott, hogy a felperes ügyészségi bejelentést tett, amelyben valótlan körülményeket állítva a munkáltató jóhírét is sértő kijelentéseket tett, és rossz színben tüntette fel a munkáltatót, emiatt a munkaviszonyát rendkívüli felmondással meg kívánják szüntetni.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy a felmondás indoka nem valós, valótlan tartalmú bejelentést nem tett. Ennek aláírása önmagában nem alapozza meg okszerűen a rendkívüli felmondást. Az abban foglaltakról az ügyészségen kívül harmadik személy nem szerezhette tudomást. Az ügyészség egyébként hiányosságokat tapasztalt az alperesnél. Hivatkozott a szubjektív határidő elmulasztására, valamint arra, hogy nem az arra hatáskörrel rendelkező Tanári Konferencia hozta meg a rendkívüli felmondásról a döntést.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint Gy.ZS. intézményvezető a rendkívüli felmondással kapcsolatban döntési hatáskörrel nem rendelkezett. A vezetőség is csak arra hatalmazta fel 2011. május 13-án az intézmény mindenkori vezetőjét, hogy a Tanári Konferencia döntésének megfelelően azok végrehajtása érdekében járjon el. Az alperes szervezeti és működési szabályzata szerint a Tanári Konferencia jogosult a pedagógus dolgozó esetleges elbocsátásáról dönteni. Adott esetben a Tanári Konferencia a döntési hatáskörét az Önigazgatási Konferenciára átruházta, ezen szerv azonban nem hozott a felperes munkaviszonyának megszüntetéséről döntést.

A munkaügyi bíróság megjegyezte, hogy a Tanári Konferencia és az Önigazgatási Konferencia tagjai azonosak, így bármilyen meghatalmazás értelmetlen a személyi kör azonossága következtében, a Tanári Konferenciát segítő előkészítő munkája az Önigazgatási Konferenciának nem érvényesülhet.

A munkaügyi bíróság levont jogkövetkeztetése szerint az 1992. évi XXII. tv. (Mt.) 74. § (2) bekezdésére figyelemmel a munkáltatói jogkört a perbeli esetben nem az arra jogosított szerv gyakorolta, ezért az eljárása érvénytelen. Ennek következtében az Mt. 100. §-ban foglalt jogkövetkeztetéseket alkalmazta.

Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló

fellebbezésében előadta, hogy az intézkedés a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, ezért a megismételt eljárásban szükséges a rendkívüli felmondás valósága és okszerűsége vizsgálata. Sérelmezte azon megállapítást, hogy a Tanári Konferencia és az Öngazgatási Konferencia személyi köre azonos.

A Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.021/2013/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest a felperes javára perköltség, és az állam javára másodfokú eljárási illeték megfizetésére.

A törvényszék az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzte azon megállapítást, hogy a Tanári Konferencia és az Öngazgatási Konferencia tagjai azonosak. Osztotta azonban az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes jogviszonyát nem az arra jogosult szüntette meg.

Az alperes alapítványi fenntartó által létrehozott közoktatási intézmény, amelynek a szervezeti és működési szabályzatát a fenntartó Sz.W.I. Egyesület 2009. november 25-én hagyta jóvá. Az SzMSz 5. pontja szerint a Tanári Konferencia hatáskörébe tartozik a pedagógus dolgozók munkaviszonyának létesítése és megszüntetése, így a felperes munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő megszüntetése is.

Az alperes intézményrendszerében az SzMSz rendelkezései folytán nincs arra lehetőség, hogy a szervezeti egységek az SzMSz-ben részükre megszabott feladatkörben döntési jogkörüket másra átruházzák. Erre vonatkozó felhatalmazást ugyanis az SzMSz nem tartalmaz. Az SzMSz erre vonatkozó rendelkezése hiányában az alperesre is irányadó 1993. évi LXXIX. törvény (Közoktatási törvény) 102. § (2) bekezdés j) pontja, valamint a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 4. § (1) bekezdés a), e), h) és r) pontja, valamint a 35. § (1) bekezdése alapján jogszerűen a Tanári Konferencia a döntési jogkörét a perbeli esetben nem ruházhatta át. Az alperes csak a fenntartó által jóváhagyott SzMSz szerint gyakorolhatta a hatásköröket.

A perben azt sem lehetett megállapítani, hogy az Öngazgatási Konferencia valóban a rendkívüli felmondásra vonatkozó döntést meghozta volna. 2011. május 19-én csak arról döntött, hogy a felperes meghallgatásával kell megbizonyosodni arról, hogy aláírta-e az ügyészégi bejelentést. A felperes 2011. június 1-jén történt meghallgatásáról készült jegyzőkönyvből azonban nem állapítható meg, hogy a felperes elismerte volna a bejelentés aláírását. A jegyzőkönyv alapján az Öngazgatási Konferenciának kellett volna állást foglalnia abban a kérdésben, hogy bizonyítottnak látja-e a felperesi bejelentés megtörténtét, és erre tekintettel annak munkajogi jogkövetkezményét levonja-e.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozása szerint az eljárt bíróságok túlterjeszkedtek a kereseten. A felperes eredetileg ugyanis a keresetét arra

alapította, hogy a rendkívüli felmondás oka nem valós. Az elsőfokú bíróság azonban a kereseti kérelemtől eltérően azt vizsgálta, hogy mi a Tanári, illetve az Önigazgatási Konferencia jogköre. Ezzel megsértette a hivatalbóli bizonyítás tilalmára vonatkozó Pp. 164. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezést, valamint a Pp. 215. §-ban foglaltakat. Ez utóbbi a Pp. 239. § alapján a másodfokú eljárásban is irányadó. A jogerős döntés a Pp. 253. § (3) bekezdését sérti.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság döntését olyan rendelkezésre alapította, amely a hivatkozott tartalommal nem létezik. A 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 35. § (1) bekezdése ugyanis arról szól, hogy „...ha a nevelési-oktatási intézményt nem helyi önkormányzat, illetve nem állami szerv tartja fenn, a 12.-14. §-ban foglaltakat nem kell alkalmazni”. A másodfokú bíróság által idézett rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat tartalmára vonatkozóan az MKM rendelet 4. § (1) bekezdése tartalmazza.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte az alperes felülvizsgálati eljárási költségben marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 275. § (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A jelen felülvizsgálati eljárás tárgyát a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási és anyagi jogszabálysértés képezhette.

A megelőző eljárásban nem volt megállapítható az ügy érdemére is kiható eljárásjogi jogszabálysértés. Alaptalanul állította az alperes a Pp. 164. § (2) bekezdésének a megsértését. A felperesi képviselő a 13. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdésében indítványozta annak vizsgálatát, hogy a Tanári Konferencia a felperes munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatosan határozott-e, továbbá hogy a munkaviszony megszüntetés időpontjában ki volt jogosult a felperessel szemben a munkáltatói jogkör gyakorlására.

A felperes a Pp. 146. § (1) bekezdés alapján a keresetét az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatta, hiszen az ezáltal érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból eredt, vagyis változatlanul a munkaviszony megszüntetéséről hozott munkáltatói intézkedés jogellenességének a megállapítására irányult egy újabb jogellenességi okot, az Mt. 74. § (2) bekezdésének megsértését állítva. Az alperes tehát alaptalanul hivatkozott a Pp. 215. § megsértésére. Ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül vizsgálta azt, hogy a rendkívüli felmondás a munkáltatói jogkörgyakorlótól származott-e, de a fellebbezés sem utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett volna a kereseten.

Az alperes alaptalanul állított anyagi jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelmében. A rendkívüli felmondás közlésekor hatályos 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 4. § (1) bekezdése, valamint

a 35. § (1) bekezdése rendelkezéseit a másodfokú bíróság helytállóan értelmezte. Rögzítette ugyanis, hogy az MKM rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni - többek között - a működés rendjét [a) pont], és a nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházására vonatkozó rendelkezéseket [h) pont]. Az MKM rendelet 35. § (1) bekezdése a 4. § előírásait nem veszi ki azon rendelkezések közül, amelyeket a nem helyi önkormányzat, illetve nem állami szerv fenntartásában működő nevelési-oktatási intézmények esetén nem kell alkalmazni. Ezek ugyanis a 12.-14. §-ban foglalt előírások. Következésképpen a 4. § (1) bekezdésben az SzMSz-ben kötelezően szabályozandó rendelkezések az alperesre is irányadóak.

Ezért helytálló következtetést vont le a másodfokú bíróság arról, hogy a Tanári Konferencia hatáskörébe tartozó ügyek átruházására vonatkozó SzMSz-beli rendelkezések hiányában a Tanári Konferencia döntési jogkörébe tartozó kérdések nem voltak átruházhatók, így a felperes rendkívüli felmondása nem az arra jogosulttól származott, ezért az Mt. 74. § (2) bekezdésbe ütközés folytán jogellenes. Ezért az Mt. 100. § rendelkezéseinek jogkövetkezményként történő alkalmazására is jogszerűen került sor.

Mindezek alapján a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § alapján alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes viseli.

Budapest, 2014. szeptember 3.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:Nné tisztviselő